

فهرست مطالب

۹ مقدمه
۱۳ پیشگفتار
۲۳ فصل اول: مبانی و مفاهیم عمومی
۲۳ مبحث اول: مفهوم شناسی، تعریف و تاریخچه
 گفتار اول: تعریف و گونه شناسی کلی سیاست یا تدابیر جایگزین حبس در افق آموزه
۲۴ های فراملی
۲۴ بند اول: محتوا و دامنه تعریف
۲۷ بند دوم: اقسام و گونه ها
۳۰ گفتار دوم: تعریف در قرائت و رویکرد قانون مجازات اسلامی(در ایران)
۳۰ بند اول: نگرش قانونگذار به مقوله تعریف جایگزین ها
۳۲ بند دوم: تبیینی اجمالی از تلقی و نگرش قانونگذار به محتوا و شرایط جایگزین ها
۳۴ گفتار سوم: روند و مبنای تاریخی تولدِ گفتمان جایگزین سازی کیفر حبس
 مبحث دوم: نگاهی به اهداف و کارکردکاوای نهاد مجازات حبس با تأکید بر وضعیت
۳۶ تدابیر جایگزین
 گفتار اول: قلمرو نقدهای عمومی و مورد استناد تئورینس های حوزه جایگزین ها به
۳۶ کیفر زندان
۴۱ گفتار دوم: هدف های سزاجرایانه و بازنگری در فهم از آن
۴۲ گفتار سوم: هدف های فایده گرایانه؛ به عنوان متغیری زمینه ساز
۴۳ بند اول: بازدارندگی؛ بارزترین هدف مشترک میان حبس و نظام جایگزین ها
۴۶ بند دوم: بازپروری بزهکاران؛ برتری هدفمندانه جایگزین ها بر مجازات حبس
 مبحث سوم: گذری بر نظریات موافقان و مخالفان سیاست جایگزین های حبس و
۴۸ توجیحات ابرازی آنها
۴۸ گفتار اول: نظر مخالفان و نقد آن
۵۰ گفتار دوم: نظر موافقان و نقد آن
 مبحث چهارم: مروری بر دیگر نظریات حقوقی-جرم شناختی موافق با سیاست
۵۲ جایگزین های حبس
۵۲ گفتار اول: نظریه مشارکتی شدن سیاست کیفری-جنایی
۵۴ گفتار دوم: نظریه کیفرشناسی جامعه‌ی
۵۵ گفتار سوم: نظریه شکست حقوق کیفری کلاسیک

- گفتار چهارم: مبنا و رویکرد نظری مختار و مورد توصیه ۵۶
 مبحث پنجم: تبیین ماهیت جایگزین های حبس؛ گفتمانی غیرکیفری یا نسلی دیگر از
 مجازاتها ۵۸
 گفتار اول: جایگزین ها به مثابه شبه تنبیهات اداری-مدنی ۵۹
 گفتار دوم: جایگزین ها؛ روشی برای حبس زدایی و سازگار با جنس و ممیزات
 کیفرهای کلاسیک ۶۰
 گفتار سوم: تلقی و تحلیل جایگزین ها به عنوان اقدامی تأمینی-تربیتی ۶۱
 گفتار چهارم: جایگزین ها به مثابه یک «مجازات مستقل و اصلی» ۶۲
 گفتار پنجم: نظریه ترمیمی پنداری جایگزین های حبس ۶۳
 گفتار ششم: بازنمایی ماهیت حقیقی جایگزین ها در افق آموزه های بین المللی و
 تجربیات ملی ۶۴

فصل دوم: تحلیل و ارزیابی انتقادی موقعیت و جایگاه جایگزین ها در حقوق و

- سیاست جنایی ایران ۶۹
 مبحث اول: قلمرو و گونه شناسی نسل های مختلف جایگزین ها در ایران ۶۹
 گفتار اول: گذری اجمالی بر محتوا و کارکردهای اهم مصادیق و انواع سستی ۷۱
 بند اول: سیاست اعلام محکومیت توأم با معافیت؛ یک تحلیل تطبیقی ۷۳
 بند دوم: نهادهای تعلیق و آزادی مشروط ۸۵
 بند سوم: نهاد نیمه آزادی ۸۷
 بند چهارم: تعویق صدور حکم ۹۲
 گفتار دوم: نقد و بررسی جایگزین ها و مصادیق موضوع فصل نهم ۹۳
 بند اول : جزای نقدی و جزای نقدی روزانه ۹۳
 بند دوم: محرومیت از حقوق اجتماعی ۱۰۰
 بند سوم: دوره مراقبت ۱۰۳
 بند چهارم: خدمات عمومی رایگان ۱۰۶
 مبحث دوم: روش های اجرای تدابیر جایگزین در ایران ۱۱۱
 گفتار اول: روش نسبی یا روش موسوم به تعدیل کمیت و شرایط مجازات حبس و
 نقد و بازنگری در آن ۱۱۳
 گفتار دوم: روش جایگزینی مطلق و کنارنهادن کیفر حبس و نقد و بازنگری در آن ۱۱۴
 مبحث سوم: شرایط اعمال جایگزین ها در قانون مجازات اسلامی؛ تحلیل محتوایی
 موازین فصل نهم ۱۱۵
 گفتار اول: مرور رویکرد کلی قانون ۱۱۵
 گفتار دوم: تحلیل و بررسی موردی شرایط و موازین انعکاسی در فصل نهم ۱۱۶

فصل سوم: آسیب ها و چالش های فراروی نظام جایگزین ها در ایران ۱۲۱

مبحث اول: نقدی بر طرز تلقی کلی از جایگزین ها در ایران؛ مرور زمینه هایی از موانع و چالش ها ۱۲۱	
مبحث دوم: تبیین یک مانع و چالش واقع بینانه؛ ایراد یا معایب گریزناپذیر خود جایگزین ها. ۱۲۴	
گفتار اول: احتمال تعرض به منافع عمومی ۱۲۵	
گفتار دوم: تضعیف اقتدار حاکمیت و موقعیت نظام حقوق جزایی حاکم بر جامعه ۱۲۶	
گفتار سوم: نیازمندی به مداخله قوه مجریه در شرایط خلأ بسترسازی کنترلی لازم ۱۲۷	
گفتار چهارم: حرکت ناخواسته به سوی اندیشه و راهبردهای کیفری عوام گرایانه ۱۲۸	
بند اول: چالش توسل به تدابیر ارفاقی و جایگزین در قبال دسته هایی خاص از جرایم مثل بزهکاری علیه امنیت ۱۳۱	
بند دوم: محتوا و نمودهای سیاست عوامگرایی کیفری در نظام حقوقی کنونی ایران ۱۳۳	
بند سوم: فرایند و روش های پیشنهادی برای عبور از عوامگرایی در مواجهه با جرایم خاص و سیاست محدودسازی تفکرات ارفاقی در قلمرو آنها ۱۳۵	
بند چهارم: گرایش به تفکر جنگ با جرم؛ نتیجه قابل پیش بینی عدم مبارزه با عوامگرایی در آینده ۱۴۱	
مبحث سوم: بررسی موردی سایر موانع و مشکلات ۱۴۲	
گفتار اول: نارسائی ها و ابهامات قانونی (چالش های قانونی) ۱۴۲	
گفتار دوم: ناکافی بودن قوانین و مقررات ۱۴۴	
گفتار سوم: ایراد غیراصولی بودن مجازات های جایگزین ۱۴۴	
گفتار چهارم: فقدان تولید آمار و داده های جنایی در خصوص سنجش آثار اصلاحی - اجتماعی محکومان بر تدابیر جایگزین ۱۴۵	
گفتار پنجم: نسبتاً محرمانه تلقی کردن داده های ثانویه مربوط به جرایم و مجرمان ۱۴۶	
گفتار ششم: ناهمخوانی اجزای مختلف نظام عدالت کیفری و ناهماهنگی سیاست های جنایی ۱۴۷	
گفتار هفتم: درک نادرست از مبانی تدابیر جایگزین ۱۴۸	
گفتار هشتم: اجتناب از نفوذ تفکر امنیت باورانه افراطی به ساختار سیاست جنایی جامعه ۱۴۸	
مبحث چهارم: پیشنهاد ضوابطی برای مدیریت نحوه مداخله دستگاه دولتی - حاکمیتی (تمامیت حاکمیت و قوای سه گانه) در قلمرو سیاست جنایی اعم از حداقلی - کاهشی و کیفرمدار ۱۵۱	
گفتار اول: توجه قدرت حاکمیت و نظام کنترل رسمی جامعه به حوزه اقتصاد تدابیر حقوقی - کیفری اتخاذی ۱۵۲	

۸ □ درآمدی بر سیاست جنایی جایگزین مدار

- گفتار دوم: محدود شدن قدرت دولت جهت تجدیدنظر در راهبردهای کلان سیاست جنایی ۱۵۳
- گفتار سوم: اجتناب از قشری نگری و تفکرات جریان خواه خاص ۱۵۴
- گفتار چهارم: توجه و التفات به اصول و استانداردهای فراملی در نزدیک سازی بعد نظری و بعد عملی سیاست جنایی به همدیگر ۱۵۵
- گفتار پنجم: کنترل کیفیت مداخله دولت در قانون گذاری ۱۵۶
- گفتار ششم: تجدیدنظر توسعه گرایانه واقعی در کاربست های مختلف نظام عدالت کیفری ۱۵۹
- گفتار هفتم: استقبال از تغییر: الزامی گریزناپذیر و آینده مند در قلمرو سیاست جنایی امنیت مدار حاکم بر حقوق جزایی کنونی ایران ۱۶۳
- بهره سخن و نتیجه گیری ۱۶۹
- منابع و مأخذ ۱۷۵